

Dizájnpark nyitott Zugligetben

Már annak idején is úgy gondoltam, jól döntött az Iparművészeti Egyetem, amely 2005-ben Moholy-Nagy László nevét vette fel. Noha az alkotó élete nagyobb felét idegenben töltötte, hisz a nemzetközi avantgárd berlini mestereinek körében talált önmagára, a Bauhaus kiemelkedő tanáraként szerzett ismertséget a világban, és már Amerikában, az általa alapított School of Design vezetőjeként hunyt el. Hazánkfiái között azonban nem volt és ma sincs nála ismertebb vagy jelentősebb művész/dizájnner. Aki – tudnunk kell – mindvégig magyarnak vallotta magát.

Ami tizenöt éve inkább csak szerencsés választásnak hatott, napjainkra hiteles igazolást nyert. A nemrég befejeződött többéves átfigó felújítás és bővítő korszerűsítés eredményeképp ősz óta a MOME immár névadójához méltó körülmények között folytathatja tevékenységét. A Zugligeti és a Buda-keszi út szegletében elhelyezkedő campus ugyanis a dimbes-dombos területre telepített (csupán kisebb részben régi) épületek együttese, valamint az emelkedőn föld alá vezető bejárata révén ritka dinamikus látvánnyal fogadja az ide érkezőt. Izgalmasan „organikus térélményt” nyújtva, amit Moholy-Nagy László az (igazi) építészet specifikumaként még a funkciók érvényesítésénél is fontosabbnak – plasztikus látványt nyújtó eredőjének – tartott. S amelynek relevanciájához legfeljebb az egyetem hőskorszakának egyetemes

trendeket követő körülményei hasonlíthatók.

A hazai iparművészeti oktatás a magyarországi művészképzést megalapozó Országos Mintarajziskola és Rajztanárképezde 1871-es létrejöttével kezdődött. 1880-ban indított első – műfaragászati – szakosztályát egymás után követte a többi (ötvös, fametsző, díszítőfestő) részleg; majd 1896-ban az akkor már Iparművészeti Iskolaként működő intézmény önállósult, és az 1872-ben alapított Iparművészeti Múzeum egyenrangú szomszédjaként Lechner Ödön Üllői úti épületébe költözött. Az első iparművészeti gyűjtemények ugyanis – a Government School of Design tanulmányi gyűjteményeként funkcionáló South Kensington (ma Victoria & Albert) Museum példáját követve – a leendő tervezők számára mintául szolgáló tárgyak oktatási segédanyagaként, múzeum és iskola szervezeti összekapcsolásával alakultak meg.

Az együttélés kezdetben eszményinek bizonyult. Az uralkodó ízlés – a historizmus – jegyében ideális oktatási helyszín volt a múlt emlékeinek ápolására vállalkozó múzeum, amely a századfordulón ugyanakkor az évente megrendezett karácsonyi kiállítások jóvoltából a kortárs magyar iparművészet rendszeres bemutatkozására is lehetőséget adott. A muzeológia és az iparművészet útjai azonban idővel elváltak egymástól. Nem pusztán a hely lett egyre szűkösebb – egyfelől a gyűjtemény gyarapodásával, másrészt a

szakok és a növendékek számának növekedésével. A két intézmény programja-módszere is egyre határozottabban eltávolodott egymástól. A kutatói tevékenységben érvényesítendő történeti szemlélettel szemben az iskolának fokozatosan a jelenkor kihívásaira kellett – kellett volna – hitelesen reflektálnia. Németországban Hermann Muthesius tevékenysége nyomán már a múlt század elejétől egyre nagyobb hangsúlyt helyeztek a képzésben a műhelyfoglalkozásokra – Walter Gropius Bauhousa a húszas években e kezdeményezés kiteljesedésének tekinthető. Hiába fogalmazott meg a német ipar(művészet)i kultúra apostolának fellépésével egy időben hasonló feladatot a mi intézményünk 1910-ben kinevezett igazgatójaként Czako Elemér, miszerint „át kell tenni a tanulás súlypontját a műhelyoktatásra”, érdemi változás politikai akarattal híján nem történik. A világháború elodázza programjának megvalósítását, s a reform elmarad a két háború közötti Magyarország konzervatív szellemi közegében is. Az ekkor színre lépő fiatal nemzedék gyökeres fordulatot szorgalmazó kiáltványa 1940-ben ekképp indokolt: „az Iparművészeti Iskola mai tantervével, tanítási módszerével nem más, mint az iparművészet elefántcsonttornya.”

A felszabadulást követő pár év új reményeket táplál a változások iránt: az intézményt akadémiai, majd főiskolai rangra emelik. Élére a szakma vitathatatlan tekintélyeként Kozma Lajos kerül, aki '19-es direktóriummi múltja miatt állami megbízást és állást a Horthy-érában nem kaphatott. A megújult tanári kar tagja lesz – bár csak átmeneti-

leg – Kállai Ernő, aki annak idején a Bauhaus folyóiratát szerkesztette, majd Dózsa Farkas András a magyarul még nevesincs dizájn (a régióban első formatervező) szak beindítására. Régi kívánság teljesült azzal is, hogy 1954-ben az iskola végre saját campushoz jut a két háború között még nyaralóövezetnek számító Zugligetben – kertjében egy századfordulós villával és egy műemléknek számító reformkori kúriával. Az utcára néző, eredetileg Népművelési Gimnáziumnak szánt új főépületet a KÖZTI munkatársai (Limpek Jolán, Minári Olga, Mészáros Géza) tervezték – háromtengelyes ablak-sorral tagolt puritán homlokzattal, a bejárathoz vezető lépcsősor fölött már az új idők régi jeleként timpanonos portikusszal. A történész Ferkai András meggyőzően érvel emellett, hogy ez a megoldás a fiatal tervezőtríász főnöke – az irodavezető Farkasdy Zoltán – korrekciójának keze nyomát viseli: „aszimmetrikus tömege, a portikusz alföldi kúriák provinciális klasszicizmusára utaló arányai [ugyanis...] korábban megjelennek [az építész] falusi kultúrház típusstervein.” A féloldalas kompozíció ráadásul északi hatásról tanúskodik, ami azért lehetséges, mert a még műegyetemi hallgató Farkasdyt 1944-ben katonaként Nyugatra vitték, majd a háború után Dániában (többek között a sidney-i operával utóbb világhírt szerző, Jorn Utzon irodájában) töltött két évet, amíg haza nem jött. Lediplomázott, csak mire dolgozni kezdett, szocreál néven kitört az újklasszicizmus, az állami tervezőiroda munkatársaként igazodnia kellett hozzá. Mint ahogy az iskolának is tudomásul kellett vennie néhány kényszerű dolgot.

Kozmopolita dizájnernek további hallgatókat egy ideig nem vehettek fel, műhelyház nem volt, és később sem létesült, a textilesek és a szilikátosok (kerámia, porcelán) maradni kényszerültek múzeumi helyiségekben.

Az intézmény, amelyet 1971-ben egyetemi rangra emeltek, szellemiségében nagyot változott a szocializmus ezt követő három évtizedében. Az iparművészet a Kádár-korban az '56 előtti éveknél lényegesen nagyobb megbecsülést, a kultúra sok más ágához képest viszonylagos alkotói függetlenséget kapott. Rektorként Pogány Frigyes és Gergely István tett nem keveset a képzés programjának korszerűsítéséért. A hajdani múltra utaló szakok (például a díszítőfestészet) elhaltak, miközben újak jelentek meg: gondolok a tipográfiára, a tanár- és menedzserképzésre, a belsőépítészetre magába fogadó építészetre. A zugligeti campus ingatlanjaiban azonban viszonylag kevés változás történt. A háborús károkat szenvedett kúriát kipofozták, először oda költözött a könyvtár, amelynek utóbb a kert keleti homorulatában emeltek könnyűszerkezetes pavilont. (Később ott kapott helyet az archívum és több kísérleti laboratórium.) A nyolcvanas években kollégiumot emeltek a főépület mögé. Átfogó ingatlanfejlesztés híján az oktatás továbbra is két – egymástól nem kis távolságra levő – helyszínen folyt, egyikén sem feltétlenül optimális feltételek között.

Csupán a rendszerváltás, konkrétan a palackból kiszabadult versenyszellem és az addig kényszerűen visszafojtott helyi kezdeményező-készség hozott gyökeres fordulatot – mindenekelőtt a felsőfokú képzés

szerkezetének radikális differenciálódásával. Hogy aztán a gazdaság fokozatos konszolidációját követően – immár a kétezres évek elején – a kibővült vagy újonnan alakuló főiskolákon-egyetemeken meginduljanak az építkezések is – a szocialista-liberális kormányzat által pártolt, angolszász kultúrákban honos PPP (Public Private Partnership) konstrukció formájában. Hitelfelvételhez (EU-s forráshoz is) kapcsolódó lízingszerű beruházások kezdődtek, amelyek révén számos, régen időszerű tatarozás, áhitott bővítés és reményteljes új épület valósult meg – nem pusztán az iskolák (Győr, Kaposvár, Pécs, Sopron) háza táján. A Fidesz már ellenzékben fenntartással fogadta a szisztémát, 2010-es hatalomra kerülését követően pedig „felülvizsgálták az államot károsító PPP-eket”, sejtetően azért, mert nem érvényesülhetett a fejlesztések fölötti központi kontroll. Majd hozzáláttak felszámolásukhoz, mert – miként ugyancsak a *Mandiner* tudósított a hivatalos állásponttól – „előnyös helyzetbe hozták a magáncégeket”, és „a közbeszerzés szabályait gyakorta durván megsértették”. Nem tudhatom, így volt-e, vagy sem; művészetkritikusként személyes tapasztalataimnál maradnék. A beruházások bizonyos százalékát Magyar Bálint kulturális miniszter javaslatára képző- és iparművészeti munkák finanszírozására kellett fordítani, így olykor magam is részt vettem (a Nyugat-magyarországi Egyetem képviselőjében) azokban a Néray Katalin művészettörténész által vezetett bíráló testületekben, amelyekben a pályázatra beérkezett alkotások kiválasztásáról kellett dönteni.

Magától értetődően vetődött fel az ezredfordulón a hosszan már nem halogatható építkezés-bővítés sürgető gondolata az Iparművészeti Egyetem vezetésében is – méghozzá egy olyan (a jövő intézményének kontúrajait felvázoló) fejlesztési koncepció jegyében, amelyből logikusan következett a programként és brandként is értelmezhető névválasztás a nemzetközi szintéren való sikeres bejelentkezés érdekében. Az egyetem akkor már befogadta azokat a napjainkban mind fontosabbá váló művészeti ágakat (fotográfia, animáció), amelyek korábban nem tartoztak az iparművészet, illetve a dizájn körébe. Ez a profilváltásnak is tekinthető átalakulás nem kis szerepet játszott abban, hogy az intézmény szenátusa 2005-ben Moholy-Nagy László személyében egy olyan alkotó neve mellett döntött, aki oktatóként nem pusztán a tárgytervezői tevékenység (product design) megújításában nyújtott kiemelkedőt, hanem a jelen digitális technológiáit előlegező fénykísérletek jelentőségével írásaiban és műveiben is hangsúlyosan foglalkozott.

2006-ban vezetőváltás zajlott az egyetemen. A belpolitikai, majd a következő évben hozzánk is begyűrűző nemzetközi pénzügyi válság makrogazdasági értelemben is új környezetet teremtett a fejlesztés szempontjából. Nagy beruházásról egyelőre nem lehetett szó; a MOME tanáraként Reimholz Péter csupán egyetlen objektum, a Műhelyház tervezésére kapott megbízást. Mintegy hússzor húsz méteres kubusról volt szó. Korai váratlan halála megakasztotta ezt a munkát, majd a kormányváltás merőben új helyzetbe hozta a Fidesz köreivel jó kapcsos-

latot ápoló Kopek Gábor rektort, aki – a fejleményekből kikövetkeztethetően – nem PPP-ben gondolkodott, hanem központi támogatásért lobbizott. A Műhelyházat Reimholz közvetlen munkatársa, Németh Tamás tervezte, közösen volt kollégája özvegyével. Az építészként nem kevésbé jó nevű Csomay Zsófiát férjének szellemi örököseként az is segítette munkájában, hogy korábban itt tanult az Iparművészeti Főiskolán. Épületük alaprajzát elfordították, hogy a kosszal járó üzemi bejárat a Budakeszi útra essen, mellé pedig hasonló felfogásban Média- és Műteremházat telepítettek. A két sötétszürke téglás épület állami finanszírozásból végül annak a 2014-ben hozott kormányhatározatnak a nyomán épült meg (a MOME One 2016-ban, a MOME Two 2018-ban), amely a MOME-campus megújításáról mint az ország legjelentősebb kreatívipari beruházásáról döntött. Elvégre kevés magyar egyetem büszkélkedhet olyan elismeréssel, hogy 2012-ben és 2013-ban Európa legjobb száz társintézménye (azaz dizájniskolája) közé sorolták.

Több mint megalapozottan hirdettek tehát 2015 őszén most már pályázatot; olyan megoldást várva, amely az alap-, a mester- és a doktori képzés önálló bázisának kialakításával egyetemben szerves egységbe rendezi a régi és az akkor még építés alatt álló blokkokat, illetve a kreatívipar jegyében tervezőművészet és gazdaság majdani összehangolására hivatott új Tudásközpontot. A 3H iroda két építésze, akiknek a tervét huszonkét pályázó közül 2016 tavaszán választották ki megvalósításra, mint a hároméves kivitelezés után ősszel átadott campus mutat-

ja, példás javaslattal állt elő. Gondosan helyreállították a százötven éves klasszicista kúriát, amelyet tanári klubnak rendeztek be, illetve a hatvan-egynéhány éves szocreál rekvizitumokat (Farkasdy homlokzatát és az Auditorium kazettás mennyezetét); ez utóbbi helyiséget korszerű hang- és fénytechnikával szerelték fel. A lebontásra érett, kiszolgált épületek helyén belső terekben fényözönt árasztó konstrukciókat emeltek, amelyeknek fehérben-ezüstszürkében játszó homlokzatai félig-meddig takarják és ily módon ellensúlyozzák a háttérüket alkotó sötét épülettömböket. A kert megtartásával a fák és a zöldek is helyükön maradhattak. Az egykori főépületre belül rá se lehet ismerni: három szintjét az alagsor és a tetőtér beépítésével jelentősen megnövelték úgy, hogy közben a sötét középfolyosók falainak üvegre váltásával az átláthatóság révén tágas tereket hoztak létre. Csak a lépcsőház a régi. A modellezőszobák, a minikonyhák és a dizájn bútorokkal berendezett tantermek a leendő tervezők számára mintaként szolgáló világszínvonalú enteriőröket alkotnak. Külön látványosság az új bejárat, amelyhez a völgyből úgy érkezik az ember, mintha csak egy hajdani várba vinné az útja. Mögötte a központi épület erődítményként magasodik. Ezt a benyomást erősíti, hogy a kapu domb alatt rejtőző tágas előcsarnokba vezet, amelynek szemközti üvegfalán át szabadtéri tribünre látunk. Tavasszal nyilván tele lesz beszélgető vagy olvasgató hallgatókkal, most még – nappal is mínuszok vannak – tanárok és diákok egyaránt az épületeket összekötő föld alatti folyosókon át közelítik

meg céljukat. Üvegfalak, illetve tetővilágítók gondoskodnak arról, hogy bennük járva ne bunkerban érezze magát az ember.

Lehetne még sorolni a komplexum erényeit: a közparkként megnyitott kertbe a bejárat felől bárki besétálhat, többszintes szabadpolcos könyvtár áll a tanárok és a hallgatók rendelkezésére, az egyetem vidéki vagy külföldi vendégeit apartmanok várják az időközben MOME Upra keresztelt Tudásközpont felső szintjén. Az egyik épület tetején napkollektor, a másikon pihenőterasz, de mind gyűjti a mosdókhöz az esővizet. Olvastam és hallottam persze kritikus észrevételeket is: a portikusz architrávján és a főpárkány alatti sávon magasítani kellett, emiatt a homlokzat arányai módosultak. Elsősorban a műhelyházakról végletesen eltérők a vélemények: a *Magyar Narancs* kritikusa szerint „a szabadságot rejtik megnyugtató csomagolásban”, míg az *Átlátszó* cikkírója a közel húszmilliárdos extra pénzköltés mellett az esztétikai megjelenést is kifogásolja, mivel a két épület komor megjelenésével „kazánháznak tűnik”. Felvethető továbbá: értelmetlen a hatalmas fogadócsarnok, hisz ez nem mozi vagy színház; hiába költöztek ide a Kinizsi utcából, a tárgyalgató műhelyekre szánt hely az újmédiákhoz képest kevés; a fűtés vagy a szigetelés nem mindenhol tökéletes. A gondok többségén lehet és minden bizonnyal fognak is segíteni, ahogy idővel belakják az együtttest. Magam ahhoz fűznék megjegyzést, hogy egyelőre nem világos, mire szolgál majd a MOME Up jókora tömbjének megannyi irodája. A kreatívipar, amit korábban egyszerűen csak dizájnnak, azelőtt meg ipar-

művészetnek mondtak, hozzáadott értéket produkál. Ebben rejlik a siker kulcsa, de nem önmagában. Kell hozzá műszaki fejlesztés, innovációra épülő hazai ipar, világszínvonalú képzés (alsó, közép- és felső fokon), flexibilis szakképzés, továbbá alapkutatás és alkalmazott tudomány, nemkülönben nemzetközileg versenyképes menedzsment. Magyarországon mindegyikkel gondban vagyunk. A vállalati GDP döntő há-

nyadát (a tavaly napvilágot látott utolsó, 2015-ös adat szerint 52,46 százalékát) egyelőre a nálunk megtelepedett külföldi vállalatok, zömmel multik szolgáltatják. S a bér munkára alapozó trend folytatódni látszik.

Kreatív innovációs tudáspark. A MOME új campusa. Építészek: **Csomay Zsófia, Németh Tamás** (CET Budapest Kft.), 3h iroda (Csillag Katalin, Gunther Zsolt).

László Ferenc

Ami engem nagyon idegesít

Sváby András és Heti Naplója

124

Habár kizárólagos hungarikumnak nyilvánvalóan aligha tekinthetnénk, mégis figyelemre méltó, hogy a magyar televíziózásban milyen sok a képernyős személyiség nélküli képernyős személyiség. Pachmann Pétertől Azurák Csabáig vagy Palik Lászlótól Gönczi Gáborig egész sor nevet citálhatnánk e tartós benyomás igazolása gyanánt, akár úgy is, hogy lemondunk a történeti visszatekintésről, és említetlenül hagyjuk e típus női képviselőit. Ezek a tévések ernyedetlenül szorgalmatos jelenlétükkel mintha a mostanában mindkét országos kereskedelmi adót elfoglaló röhejes műsorszabadalom, a „maszkban éneklő celebek” (*Nicsak, ki vagyok?, Álarcos énekes*) fordítottját valósítanák meg: álarc nélkül jelennek meg a képernyőn, még sincs ujjongó ráismerés. A többségük abszolút korrekt módon érdektelen, míg a kisebbségük titoktalan létezé-

se, ha mást nem is, de azt az egyetlen rejtélyt azért mégis felkínálja a néző számára, hogy ők ugyan miként is kerülhettek a kamerák elé.

Dacára tekintélyes szakmai múltjának és elvitathatatlan közismertségének, bizony Sváby András is beillik a televíziós személyiségdeficit képviselőjének. Nem elsősorban azért, mert a megjelenése és az artikulációs bázisa nem kimondottan tévzésre termett (jóllehet ez a helyzet), hanem mert a képernyőn való rendszeres felbukkanása nem hordoz érdemi tartalmat és nélkülözi az egyedi vonásokat. (Hogy a neve és a fotója felhasználásával is szélhámoskodtak már a tévén túli valóságban, az, ha jobban belegondolunk, inkább csak erősíti, semmint cáfolja állításunkat.)

Egészen hasonló a helyzet Sváby jelenlegi műsorával, az ATV-n 2017 óta futó *Heti Napló*val is. Ez ugyan-

is nem más, mint a Sváby által egy évtizeden át vezetett és szerkesztett TV2-s *Napló* összetéveszthetőségig hű másolata. A szinkronszínész Seszták Szabolccsal kikiáltói modorban felmondattott tartalomismertéstől a később még kitárgyalandó metódusú közönségzavazásig minden hajszára a korábbi programot imitálja. Ilyeténképp, mondhatni, szimbolikus jelentőséggel bírt a műsorvezető néhány hónapja elkövetett bakija, amikor a régi beidegződés nyomán beköszönve a TV2 riportmagazinjának nevezte a *Heti Naplót*. Hiszen lehetne az is – megkülönböztető jegyekkel nem rendelkezvén.

Csupán látszólagos ellentmondás, hogy a *Heti Napló* adásai rögtön jószert a tódított személyesség csúcspontján indulnak: Sváby a kiskutyája, a bájos Karcsika társaságában vezeti ugyanis a műsort. Látszólagos az ellentmondás, mert hogy a közéleti műsor zsánere és egyszersmind a néző szempontjából is oly hamar nyilvánvalóvá váló totális funkciótlanság mögül egyetlenegy privát rendeltetés azért mégis kikandikál: a kutya mint helyettes személyiség.

A békésen elheverő Karcsika jelenlététől eltekintve a *Heti Napló*-nak voltaképpen csupán egy – igaz, a *Naplótól* átörökölt – markánsnak ítéltető ismertetőjegye van: a közönségzavazásra feltett kérdés tradíciója. Nem valami dicső örökség, hiszen nemzeti konzultációknak még híre sem volt e tájékon, amikor Svábyék már meghonosították a képernyőn az arcpirítóan demagóg, teljességgel üres és persze irányított kérdésfelvetés műfaját. „Ön szerint szükség lenne-e az egészségügy azonnali, gyökeres átalakítására?”

– rendszerint ilyen és ehhez hasonló fogas kérdésekkel bombázta nézőit mindkét Sváby-műsor, hogy aztán végül közmegelepítésre megszülethessen az obligát 95-5 körüli végeredmény. Vox populi, vox dei.

A február 10-i *Heti Napló* szavazós vonulata mindazonáltal tartogatott a néző számára némi érdekességet, igaz, szigorúan a műsorra és Sváby működésére vonatkozóan. A kérdés ezúttal az úgynevezett kitörés napi megemlékezés dolgát firtatta, amely a mondott vasárnap estére már lezajlott. A műsorvezető ezért rendre áttette múlt időbe – valamint feltételes módba – az eredeti kérdést (Ön szerint engedélyezni kell a kitörés napi szélsőjobboldali megemlékezést?), amely így minden egyes alkalommal ebben a megfogalmazásban hagyta el az ajkát: „Ön szerint engedélyezni kellett volna(-e) a kitörés napi szélsőjobboldali megemlékezést?” Bármilyen meglepő, az egész adás alatt nem akadt Sváby körül egyetlenegy olyan munkatárs sem, aki felhívta volna a főnöke figyelmét arra a tényre, hogy a kérdés így félreérthetetlenül arra utal: a hatóságok nem engedélyezték a mondott neonáci eseményt. (Igaz, a tévében és az internetes sajtóban az ilyesmi már réges-rég elcsúszik, mi több, az esetleg akadémikusokat immár rutinszerűen nyelvtannácinak szokás bélyegezni.)

Ám ennél is tanulságosabbnak bizonyult a kérdésre adott válaszok rezzenetlen aránya, merthogy az, mondhatni, bevett szokás szerint, gyakorlatilag pontosan ugyanannyi volt a műsor és a vonatkozó anyag leadása előtt, mint az adás legvégén. A *Heti Napló* ugyanis, hiába a tódító narráció meg a drámai vá-

gástechnika, nem képes formálni a tévénezői közgondolkodást sem ebben, sem bármely más kérdésben. Ez pedig meglehetősen nagy, sőt alapvető probléma, ha olyan műsorról beszélünk, amely adásról adásra a „Magyarország riportmagazinja” alcímmel tünteti ki önmagát. Sváby Andrásék műsora voltaképp nem is igen tesz mást, mint a vélt csatornaátlag véleményéhez igazodik, közhelyes álláspontokat és rég kitaposott kvázi gondolatmeneteket reprodukálva, olykor már-már a pusztai időhúzás gyanúját is fölkelte a nézőben.

A kitörés napi anyagnál („lassan elfogynak az emlékezők – és csak az emlékek maradnak”, „kinek az ünnepe?” stb.) is érzékletessé tehetette mindezt a tárgyalt adás tán leghosszabb összeállítása. Ebben „mindennapi bosszúságainkat” vette sorra a *Heti Napló* teljes műsorkészítői állományára. Így például Vujity Tvrtko az utcán eldobált csikkek, míg más munkatársak a közterületen hagyott kutypiszok, a zebránál nem fékező autósok vagy épp a postai sorban állás miatt háborogtak, természetesen e deklaráció szellemében: „Ami önöket idegesít[i], az minket is.” Sváby András két bosszúságot is választott

(„ami engem nagyon idegesít”): a telefonos ügyintézés örökös várakoztatásait és azt a problémát, miszerint nincs hová dobni az elhasznált parkolójegyet. Az előbbi téma ürügyén egy sor bejátszáson át figyelhettük a műsorvezető kínosan túlszólított játékát (mindjárt megőrülök... én ezt nem bírom tovább... megint hat perc), hogy végül 10 (értsd: tíz) perc után feladja a próbálkozást a nyugdíjbiztosító telefonos rendszerével.

Itt is, ahogyan az összes többi bosszúság esetén is a műsor készítői a jó előre biztosnak vehető nézői egyetértéssel kalkuláltak, s ebben alkalmasint igazuk is volt. Az már más kérdés, hogy mi értelme egy közéleti riportmagazinnak, ha ennyire egyértelműen mindössze csak kullog a borítékolható többségi vélemény nyomában. De az is nyilvánvaló, hogy mindezért otromba dolog lenni kizárólag Sváby Andrásról és *Heti Napló*ján elverni a port egy olyan televíziós közegben, amelyben merészebb gondolatot és a közvélekedéstől való eltérést még elvétve sem igen szokás megkockáztatni.

ATV, február 10.